



Sagsnr. 4-1613-177/1

## Udmøntning af satspuljen 'Forsøg med medicin frit afsnit i psykiatrien'

Hermed inviteres regioner til at søge om midler til forsøg med et medicin frit afsnit i psykiatrien.

Puljen indgår i satspuljeaftalen for 2017-2020, hvor det fremgår, at der i perioden 2017-2019 afsættes i alt 10,2 mio. kr. til en pulje, målrettet regionerne, til forsøg med et medicin frit afsnit.

Projektet skal igangsættes medio 2017 og afsluttes inden udgangen af 2019.

Frist for ansøgning om midler er **den 3. april 2017**.

### Baggrund

Med inspiration fra bl.a. Norge ønskes etableret en forsøgsordning med et medicin frit<sup>1</sup> afsnit til mennesker med psykiske lidelser, som en del af et eksisterende psykiatrisk afsnit. I Norge har man generelt sat fokus på at sikre tilbud om medicin fri behandling og hjælp til ned- og udtrapning af medicinforbrug. Endvidere har den norske helse- og omsorgsminister stillet krav til de norske regioner om per 1. juni 2016 at etablere fem regionale enheder, hvor der skal tilbydes medicin fri behandling.

Med satspuljeaftalen 2017-2020 er der afsat i alt 10,2 mio. kr. til en pulje, målrettet regionerne, til forsøg med et medicin frit afsnit. Med puljen etableres der et medicin frit psykiatrisk afsnit, hvor mennesker med psykiske lidelser kan blive behandlet både uden brug af medicin og med fokus på ned- og udtrapning af eksisterende medicinforbrug.

Projektet etableres på forsøgsbasis i én region og vil efterfølgende blive evalueret. Alle regioner kan søge puljen, hvorefter der bevilges midler til ét projekt på baggrund af de indkomne ansøgninger.

---

<sup>1</sup> Medicin defineres i denne sammenhæng som psykofarmaka. Psykofarmaka er en betegnelse for lægemidler, der har specifik indvirkning på psykiske funktioner som fx stemningsleje, følelser og tænkning. Psykofarmaka bruges primært til behandling og forebyggelse af psykiske lidelser. Psykofarmaka omfatter bl.a. antidepressiva, anti-psykotika, stemningsstabiliserende lægemidler, anxiolytika og hypnotika.

## **Formål med puljen**

Formålet med puljen er at afprøve nye behandlingsmetoder til at nedbringe medicinforbruget i psykiatrien, herunder former for terapi og aktiviteter der kan anvendes i forbindelse med ned- eller udtrapping af medicinsk behandling og/eller anvendes i stedet for medicinsk behandling.

## **Krav til ansøgere**

Projektansøgningerne skal indeholde beskrivelse af følgende elementer:

### *Målgrupperne*

Målgruppen for puljen er primært mennesker med psykiske lidelser, der er indlagt på psykiatrisk afdeling.

- Den målgruppe, der påtænkes behandlet i det medicinfrie afsnit, skal beskrives yderligere i ansøgningen, blandt andet karakteristika i forhold til diagnoser, medicinforbrug og behandling.

Valget af målgruppen skal begrundes, og der skal redegøres for, hvordan målgruppen forventes at have gavn af de alternative behandlingsmetoder.

Sekundært er målgruppen for puljen personalet på det medicinfrie afsnit. Der skal i projektet være fokus på, at personalet på afsnittet har kendskab til nyeste viden på området for medicinfri behandling og har kompetencer til at arbejde med de metoder, som anvendes i det medicinfrie afsnit, samt har eller får kendskab til medicin håndtering, medicingennemgange og medicinpædagogik.

- Det skal i ansøgningen beskrives, hvordan personalet sikres disse kompetencer, enten via eksisterende kompetencer i afsnittet, inddragelse af andre parter, fx regionens medicinrådgivende team, eller gennem opkvalificering af personalet.

### *Projektets indhold*

Satspuljemidlerne skal anvendes til etablering af et behandlingsmiljø på et psykiatrisk afsnit, hvor mennesker med psykiske lidelser kan blive behandlet både uden brug af medicin og med fokus på ned- og udtrapping af eksisterende medicinforbrug ved hjælp af andre former for terapi og aktiviteter. Afsnittet skal have fokus på recovery og inddragelse af patienter og pårørende i behandlingen.

Det medicinfrie afsnit skal tilbyde patienterne andre former for terapi og aktiviteter, der kan mindske behovet for og forbruget af medicin. Det kan fx være:

- psykoterapi, individuelt eller i grupper, gerne med fokus på særlige terapiformer, fx DAT
- psykoedukation, herunder udarbejdelse af individuel plan og kriseplan, fx ved brug af early recognition method (ERM)
- musikterapi
- mindfulness
- fysisk aktivitet/træning og aktiviteter, der øger kropsbevidsthed

- miljøterapi
- familierterapi

Det forventes, at de behandlingsmetoder, der anvendes i afsnittet, supplerer og/eller erstatter den medicinske behandling og øges i takt med en eventuel nedtrapning af medicinforbruget.

Projektet kan både omfatte udvikling af nye metoder til at mindske medicinforbruget eller videreudvikling og implementering af eksisterende metoder fra andre lande, fx Norge.

- Evidensen for effekten af de valgte behandlingsmetoder i målgruppen skal fremgå af ansøgningen, og hvis en sådan ikke findes, redegøres for baggrunden for den forventede effekt.
- Hvis projektet omfatter udvikling af nye metoder, skal det sandsynliggøres i ansøgningen, hvorfor og hvordan man forventer en effekt på målgruppen.

Endvidere forventes det, at projektet har fokus på at sikre, at personalet på afsnittet har tilstrækkelige kompetencer til at arbejde med de behandlingsmetoder, som det medicinfrie afsnit tilbyder.

#### *Projektets organisering og forankring*

Det er vigtigt, at projektet har fokus på at sikre lægefagligt personale til afsnittet. Det forventes, at den lægefaglige kompetence kan deles med det eksisterende afsnit. Midlerne bør derfor primært gå til terapeuter, pædagoger, psykologer og andre faggrupper, der står for tilbuddene i afsnittet.

- Projektbeskrivelsen skal indeholde oplysning om bemanning, organisering, ansvarsfordeling og samarbejde mellem de deltagende parter. Herunder skal det beskrives, hvordan visitationen til afsnittet skal foregå.

Derudover er det vigtigt, at projektet har fokus på, hvordan de indhentede erfaringer og resultater fra det medicinfrie afsnit kan udbredes til andre målgrupper i psykiatrien.

- I projektbeskrivelsen skal det overvejes, hvordan aktiviteterne kan forankres efter projektperioden.

#### *Patientsikkerhed*

Projektet skal have fokus på patientsikkerhed og på at sikre en lægefaglig forsvarlig behandling på det medicinfrie afsnit. Etableringen af det medicinfrie afsnit må ikke medføre, at den lægefaglige behandling af den enkelte patient forringes som følge af indlæggelse på afsnittet. Hvis det i den enkelte patients forløb på afsnittet vurderes lægefagligt bedst at behandle med medicin, herunder at genoptage eller optrappe den medicinske behandling, skal det derfor være muligt at flytte patienten til et andet afsnit, som ikke har fokus på at nedtrappe medicinforbruget.

- Det bør fremgå af projektbeskrivelsen, hvordan indsatsen forventes koordineret med øvrige afdelinger, herunder kriterier for hvordan og hvornår overflytning til andre afdelinger med henblik på medicinering mv. skal foregå.

Derudover er det afgørende, at reduktionen i medicinforbruget ikke resulterer i øget anvendelse af tvang eller øget anvendelse af andre former for medicinering, fx beroligende medicin.

## **Evaluering og afrapportering**

Der tilknyttes, i regi af Sundhedsstyrelsen, en ekstern evaluator til evaluering af projektet. Formålet med evalueringen er at bidrage til ny viden på et område, hvor der er sparsom viden, herunder dokumentere den faglige indsats og tilvejebringe viden om, hvordan regionerne kan implementere og arbejde med medicinfrie afsnit i psykiatrien. Evaluator inddrages tidligt i processen med henblik på at sikre det datamæssige grundlag for evalueringen.

Det er en forudsætning, at det projekt, der modtager midler, leverer datamateriale til Sundhedsstyrelsen til evaluering af de opstillede evalueringsmål.

- Der skal i ansøgningen redegøres for, hvordan projektejer, i dette tilfælde regionen, vil sikre de relevante tilladelser og samtykkeerklæringer fra patienterne til indhentning og analyse af data.
- Derudover skal der redegøres for, hvordan regionen vil sikre korrekt opbevaring og håndtering af personfølsomme data i henhold til persondataloven frem til overlevering af data til Sundhedsstyrelsen, som efter overleveringen er ansvarlig for data.

Bevillingsmodtager forpligter sig endvidere til at afrapportere til Sundhedsstyrelsen ved årlige statusrapporter.

## **Hvem kan søge om midler fra puljen?**

Puljen kan søges af regioner.

## **Hvad kan der ansøges om støtte til?**

Der kan ansøges om midler til:

- Ansættelse og løn til projektledelse og projektansatte
- Honorering af relevante fagpersoner, fx terapeuter, farmakologer eller andre faggrupper
- Udgifter i forbindelse med afsnittets afholdelse af aktiviteter og forløb for patienterne
- Anskaffelse af redskaber, der er afgørende for at gennemføre projektet, og som ikke på nuværende tidspunkt forefindes i afsnittet
- Kompetenceudvikling af personalet på det medicinfrie afsnit
- Revision af regnskab.

Der kan ikke ansøges om midler til følgende:

- Aktiviteter og lønmidler i forbindelse med den almindelige behandling af patienterne

- Aktiviteter og lønmidler, der har karakter af almindelig drift, fx husleje og telefon

### **Betingelser for at modtage støtte**

Følgende forhold skal indgå i ansøgningen, jf. kravene anført ovenfor:

- Baggrund for projektet og dets relevans, herunder evidens og viden på området
- Projektets formål, delmål samt de forventede resultater i forhold til at mindske forbruget af medicin
- Projektets målgrupper og begrundelse for valg af målgrupper, herunder karakteristika ved målgruppen i forhold til diagnoser, medicinforbrug og behandling
- Beskrivelse af, hvordan personalet sikres kompetencer til at arbejde med de udvalgte metoder, herunder medicinhåndtering, medicingennemgange og medicinpædagogik
- Beskrivelse af de konkrete terapiformer og aktiviteter, herunder evidensen for virkningen af de valgte behandlingsmetoder
- Beskrivelse af projektorganisering, herunder ansvarsfordeling, patientsikkerhed og tilknytning af lægefaglige resurser
- Hvordan projektet arbejder med recovery og inddrager patienterne i projektet
- Beskrivelse af evaluering og afrapportering, samt hvem der medvirker hertil, herunder overholdelse af regler i persondataloven
- Tidsplan samt budget for de enkelte delelementer i projektet, herunder hvilken part i projektet puljestøtten skal overføres til

Det projekt, der modtager midler, forpligter sig til at deltage i møder med Sundhedsstyrelsen og evaluator, herunder evt. præsentation af resultater.

Der kan ikke ydes tilskud til allerede eksisterende tilbud, medmindre der er tale om en videreudvikling af tilbuddet.

**I ansøgningen skal der angives en kontaktperson**, som Sundhedsstyrelsen kan kontakte ved evt. spørgsmål i forbindelse med vurdering af ansøgningen. Denne kontaktperson skal kunne kontaktes i perioden 4. – 28. april 2017.

### **Økonomi**

Det samlede beløb, som udmøntes i ansøgningspuljen for perioden 2017-2020, er 11 mio. kroner. Udover de 10,2 mio. kr. til forsøg med et medicin frit afsnit afsættes 0,5 mio. kr. til en evaluering og endvidere 0,3 mio. kr. til administration af initiativet.

Ansøgere skal være opmærksomme på, at Sundhedsstyrelsen kun giver bindende tilsagn for ét år af gangen. Tilsagnet forudsættes af målopfyldelse, proces og effekt beskrevet i den årlige statusrapport, jf. afsnittet om *Evaluering og afrapportering* ovenfor. Der vil kunne godkendes anvendelse af midler fra tidligere år senere igennem projektperioden.

Mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Forsøg med medicinfrat afsnit i psykiatrien	2,9	3,4	3,9	-
Evaluering	-	0,5	-	-

### Tidsfrister

Offentliggørelse af satspuljeopslag	3. februar 2017
Ansøgningsfrist	3. april 2017
Forventet afgørelse og underretning af ansøgere	1. juni 2017
Frist for opstart af projektet	Medio 2017
Projektet gennemføres og evalueres løbende	Medio 2017 – ultimo 2019
Afsluttende projektevaluering foreligger	Medio 2020

### Ansøgningsprocedurer

Ansøgningen skal være Sundhedsstyrelsen i hænde senest **3. april 2017**.

Ansøgningens ”projektbeskrivesskema” (skema 2) må max. have et omfang på 8 sider. Sundhedsstyrelsens ansøgningskema (skema 1 – 4) SKAL anvendes og udfyldes. Kun ansøgninger, der er skrevet i ansøgningskemaet, og ikke overskrider det angivne omfang, vil komme i betragtning.

Ansøgningen sendes underskrevet, elektronisk til [plan@sst.dk](mailto:plan@sst.dk). I emnefeltet skrives ”Forsøg med medicinfrat afsnit i psykiatrien – journalnr. 4-1613-177/1/abmo”

Ansøgningen skal være underskrevet af en regional ledelsesrepræsentant.

### Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedr. spørgsmål til puljen.

Eventuelle generelle faglige spørgsmål:

Anne Bøgh Mortensen, T 93 59 64 33, M [abmo@sst.dk](mailto:abmo@sst.dk)

Spørgsmål vedr. økonomi og administration:

Kasper Dahl, T 72 26 94 54, M [kda@sum.dk](mailto:kda@sum.dk)